کەناری ئەڤین

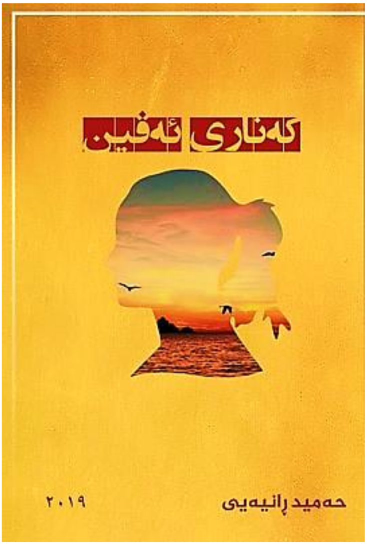

كەناری ئەڤین

حەمید ڕانیەیی

ناوی کتێب: کەناری ئەڤین

ناوی نووسەر: حەمید ڕانیەیی

بابەت: تێکستی ئەدەبی

بەرگ و دیزاینی ناوەوە: سۆران و گۆران عبدالله

وێنەی بەرگ: لاوێن بەختیار

سکێچ: ئامانج ئاڵی

چاپخانە: ناوەندی سارا

نرخ: ٣٠٠٠

تیراژ: ٥٠٠ دانە

چاپ: یەکەم/ ٢٠١٩

لەبەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانەکانە گشتییەکان ژمارەی سپاردن(١٨٢٣)
ساڵی ٢٠١٩ی پێدراوە

مافی ئەم بەرهەمە پارێزراوە بۆ نووسەر

پێداچوونەوە و هەڵەچنین:- هەردی حسێن.

زۆر سوپاسی دەکەم کە ئەم ئەرکەی خستە سەرشانی خۆی و بەڕاستی گەلێ عەزیەتی کێشا.

هەروەها زۆر سوپاس بۆ:

کاوان کامەران

سەرکەلی

ماردین ئیبراهیم

سۆلین تاهیر

توانا ئەمین

بێلان عەبدوڵا

ڕێکخراوی ئەنجومەنی

گەنجانی کوردستان

زۆر سوپاس بۆ:

ڕێکخراوی ئەنجومەنی گەنجانی کوردستان بۆ هاوکاری کردن و
لە ئەستۆگرتنی ئەم بەرهەمە.

ئەم بەرهەمە پێشکەشە

بە

سێڤدا...

بە

ڕووحی پاکی م.سۆران

کەناری ئەڤین

ئەڤین و ئەڤینداری بە هەموو ئەو لقوپۆیانەی لێی جیا دەبێتەوە، بۆ فەراهەم کردنی ئۆخژنی ڕووح و دەربڕینی هەستە شاراوەکانی دیوی ناوەوەی مرۆڤ خۆی نیشان دەدات. بەڵام ئایا لە ڕاستیدا بەم جۆرەیە...؟ ڕۆژانە دەبینین و دەبیستین کە بەهۆی ئەڤینەوە چەند شتگەلێکی نەخوازراو ڕوودەدەن، و کارەساتی گەورە دەکەونەوە بەهۆی هەڵە لێتێگەیشتن، لە لایەن ئەڤینداران خۆیانەوە یاخود هۆکارێکی دەرەکی.

وەک پێشبینی دەکرێت ئەڤینداری تەنیا ئەو دەریا فێنک و چێژ بەخشە نییە مەلەی تیادا بکەیت، بەڵکو هەندێجار پڕییە لە لیتە و نغرۆت دەکات و لەناوت دەبات...!

گەر تۆی خوێنەر تەجرەبەت کردبێت باش لێم تێدەگەیت کە **ئەو چێژەی لە کەناری ئەڤیندا دەردەکەوێت؛ هەرگیز لەنێو ئەڤین خۆیدا دەستناکەوێت.**

سێڤدا

کەی لۆجیکی ژیان وابوو دڵبەستەی کێ بوویت
دڵت لێ بستێنێت و بڕوات...؟

بۆ دەبێت تامەزرۆیی و خەیاڵی هاتن جێی پلانی
ڕۆژگارێک پێکەوەیی بگرێتەوە؟

بە کام زمان و کام ڕێنووس بۆت بنووسم؛

انا need تۆ Sevdam بیا!

وشەکانم بیرچوونەوە، وەک منداڵێکی قۆناغی بنەڕەتی مامۆستایەکم گەرەکە ز للەیەکم لێبدات و بەهۆش خۆمم بهێنێتەوە، و بڵێت: کەی فێردەبیت جێناوی لکاوی "مان" لەگەڵ ناوی تاکدا بەکارنەهێنیت...؟ ئاویش بە چاوانمدا بێتەخوار زوویر نابم! دەزانم من دایمە لەم جۆرە غەڵەتانە دەکەم، بەس ئەو هەرگیز نازانێت ئێمە چەند جار گۆرانی "ئێمە گیانێکین لە دوو جەستەدا..."ی ئیبراهیم خەیاتمان بەیەکەوە وتووەتەوە.

من بە بێ تۆ ڕانایەم
هاکا ڕۆژێک هات و مردم...
بڵێن؛
"جەڵتەی تۆ" لێی داوە.

*****

هەر خولەکێک حەفتاودوو جار
لە ژێر قەفەسی چەپی سنگمدا؛
زکری تۆ دەکەم و پێی نازانی...
باڵندەیەکی بەندکراوم ئازادم مەکە!
حەزەکەم بەدیارتەوە بخوێنم؛
تا گیان دەدەم.

ئەڤینی یار لە تۆڕی جاڵجاڵۆکە دەچێت...!

بە ئاڵۆزی و ناسکییەکەی کەوتمە داوی.

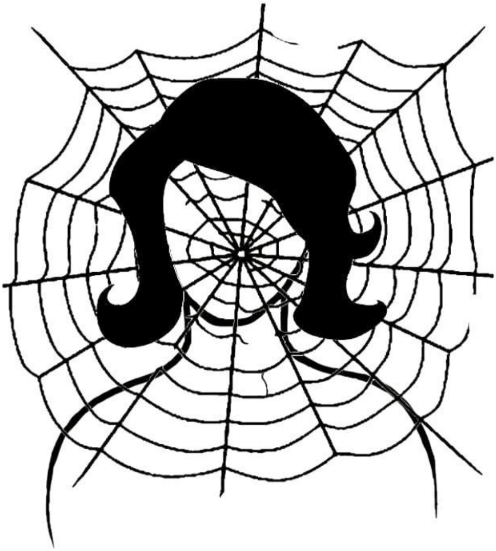

خۆشەویستی زۆر؛

هەندێکجار دەبێت بە "عەشق" و

هەندێکجار بە "ڕق".

من ئەو ڕقەی خۆشەویستی تۆشم

خۆشدەوێت

*****

بەهەشت؛

لە جنسی مێ نەبووایە؛

هیچ سۆفییەک تەرکی دنیای نەدەکرد.

هەنار؛

کاتێک دەستی تۆی بەریکەوت؛

لە شەرما زەرد هەڵگەڕا...

لە تاما مزربوو...

لە شانازیدا (سرووشت) تاجی خستەسەر!

ئایەتی کورسی؛

لە چاوانی تۆدا نووسراوە...!

چونکە هەر بەیانییەک چاوم پێت بکەوێت؛

مژدەی دڵخۆشیم درێژ دەبێتەوە تا ئێوارە.

*****

ئادەم؛

درەنگ زانی...

زەبەلاحترین هەڵە

خواردنی سێوەکەبوو...!

هەر یەکەشمان کە ئەمانەوێ

بچین بۆ بەهەشت؛

هەوڵی ڕاستکردنەوەی

هەڵەی ئادەم ئەدەین

چاوەڕوانی؛

ئاوازێکی مۆسیقی ژەنیارێکە.

هەرچەند دەکەم، بۆم نانووسرێتەوە،

تا دەریببڕم و لێم تێبگەیت کە؛

چەند حەزینم لەم هەموو بێ تۆییەدا...!

دڵە شکاوەکان؛

بە شکاندنی دڵێکی دی

سارێژ نابن...!

*****

ژیان؛

خەونێکی گەورەیە، شەونخونی پێویستە...

مردن؛

میزەڵانە فڕیووی لە دەست ترازاوی مناڵێکە...!

عەشق؛

شیرینترین زەهرێکە!

هەمووان ئەمانهەوێت بینۆشین.

ڕاز و نیازێکە لە دڵدا،

شکستەکەی تامی سەرکەوتن دەدات!

چاویلکەیەکە بەس مەعشوقی پێ دەبیندرێت

عەشق لەدایک دەبێت، ئەمرا قەت نامرێت و ناکوژرێت.

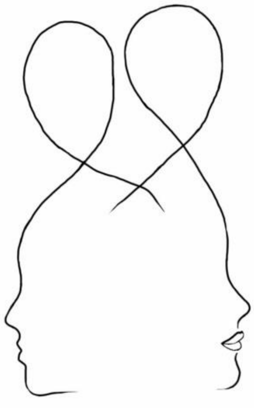

نامە و وێنە کۆنەکانت؛

وەک گۆچانی دەستی پیرە پیاوێکن،

هێزم پێدەدەن...

*****

غەم؛

دێوەزمەیەکی تۆ ڤێنەرە بۆ من و

ژێردەستەیە لە حزوری تۆدا!

چونکە هەرکە تۆ بە تەنها بمهێڵیتەوە؛

زۆر بە تووندی ئیحراجم دەکات.

خۆشەویستی؛

هەندێکجار ڕێک لە شەڕ دەچێت؛

ناتوانیت لێی هەڵبێی...

بەرۆکت دەگرێت!

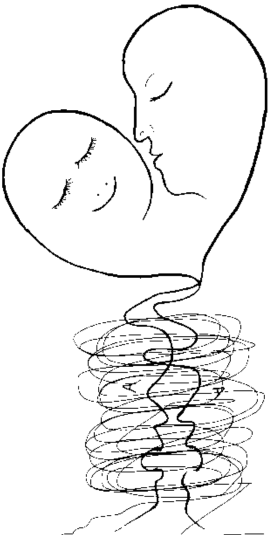

ماچ؛

تاکە ئامرازی پەیوەندی نێوان من و تۆیە؛

کە دەگەڕێتەوە بۆ بکەر و بەرکار.

*****

پیاسەیەکم بەناو نامە کۆنەکاندا کرد...

زۆر شاد بووم کە بینیم؛

لەوێدا ئێمە یەکترمان خۆشدەویست!

بڵێ بمرە بابمرم، ئاوا مەبە

بە ئاوابوونی تۆ، من ئاوا دەبم.

ترس

هەمیشە ترسم هەیە لەشتێک بترسم!

ئەزانم ترس واتا؛

چاوەڕوانی کردنی شتێک کە ئەکرێ ڕۆژانێک بەسەرتدا بێت

خوداش مرۆڤی بەهێز بە تاقیکردنەوەیەکی بەهێز هەڵدەسەنگێنێت.

ئەمە خەمم ئەداتێ! چۆن ترس دامناگرێ؟ کە ئەبینم؛

هەم بەهێزی، هەم لاوازی دووگرفتی نەرێنین...!

چۆن بتوانم بەردەوامبم کاتێک؛

ئەم شتگەلانەی منیان دڵخۆشدەکرد و هۆکاری مانەوەم بوون بۆ بەردەوامی لەم گڵۆڵی زەمەنە؛

ئێستا ببن بە یادگارییەکی تاڵ!

تۆ بیخە زەینت! هەموو ئەو خەون و خولیایانەی پلانت بۆ دارشتبوون لە داهاتوودا بێنەدی، لە چاوتروکانێکدا لە دەستیان بدەی!

قەت بیرتان لەمە کردووەتەوە؛

تەنها بە ڕۆیشتنی کەسێک تەنها یەک کەس ئەکرێ ئەم شتانە گشتیان ڕووبدەن!

بیرمە ئامۆژگاریتکردم وتت:

"گوڵ بەس بە ئاوی کەم نا، بەڵکو بە ئاوی زۆریش

لە ناودەچێت" خۆشەویستیش بەم جۆرەیە!

ئێستا کە لەدەستم چوویت، گلەیی لە خۆمدەکەم؛

کە نەمتوانی زۆر خۆشم نەوێیت!

*****

بڕیارمداوە؛

ئیتر نەژنەفم، نە ئاخفم

ئەم جار پێویستە بژیم.

تەنیا بیربکەمەوە...

بیر لەو بکەمەوە.

لە ئاواتی بوون بە ماسی سەرەمێکوتە دەچێت...!

لە سەرابی شعرەکانی مەحوی دەچێت...!

لە گەڵ تەواوی دڵنیا بوون لە دەرەنجامەکەی؛

هێشتا جوانن ئومێدەکانی گەیشتن بە تۆ.

*****

کە خودا گیانی بەبەر مندا نەکردبا، وەک هەر

بێگیانێکی دی منی خولقاندبا! داوام دەکرد کە؛

گۆزەڵەی دەستی کیژە کوردێکی حەڤدە ساڵانبم؛

ئێواران بمخاتە سەر شانی، و بمبات بۆ کانی...

پڕپڕم بکات لە خۆشەویستی...

ئەمرا دەمم پێوە بنێت و تینوویەتی

هەردووکمان بشکێنێت.

نامە درێژەکان کورت دەکەمەوە؛
وەک قژی ئەو ژنانەی هاوسەرەکەنیان لە شەڕدا
شەهیدکران!
ڕۆژە تارەکانم لێ نارۆن؛
چونکە چلەی ماتەمینی تۆ؛
هەر ڕۆژێکی بە ساڵێک دەڕوات.

*****

ژیان لە دووعاکانی من دەچێت
پێویستە لەسەر هێڵبم و چاوەڕێبم؛
بە تامەزرۆیی گیرابوونییان نا...!
گیرا نەبوونیان.

وەک ئەو مناڵەی بەردەم باخی گشتی خۆم دێتە پێش چاو...!

کاتێ بە چنگێ خۆشەویستیەوە بۆلای کۆترەکان ئەڕۆیشت و؛

ئەوان بە تۆقێ ترسەوە ڕایان دەکرد لێی.

بێ تا قەت نەڕۆم، فیراق بەس
ویساڵت نەگات؛
بێتاقەت دەڕۆم، هیجران بەس.

*****

پایز نارِوات...!
چاوەڕێی دیدارمانە .
قاپێی لەسەر زستان داخستووە؛
تا پێی بڵێت کامە ساردییەت
گەرمی ئەم ئەوینە لەناودەبات؟

له بیابانێکا تەنیا کەوتووم

وەک یووسف نا...!

وەک درەختێ،

چاوم تەنیا لە دەستی خودایە

کەمێ بارانی میهر

بڕژێنێت بەسەرما

چاوەڕوانی کردنی ڕێبوارێک؛

گەورەترین هەڵەیە، لە بیاباندا!

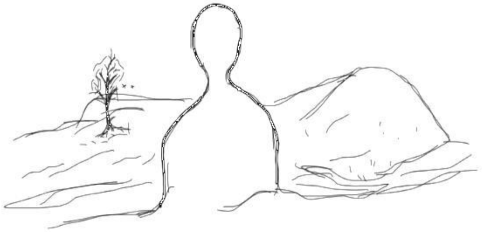

حەزەکەم کەمێ مناڵ ببمەوە،

ئاسایی بێت لام ناوت لە سەر

دار و دیوار و کتێبەکانم و دەستم بنووسم.

حەزەکەم ئەوەندە گەورەبم؛

ناوت لەسەر ناسنامەکەم ببینم.

*****

دلستانم ئەم شەو بێ و دەرکەوە

بدرەوشێرەوە و

ڤینۆس لە زیهنم بخە ئەم دیو کۆمەڵەی جوانی

مانگ مەحوکە

حەریفی حەوتەوانەی ئاسمان بکە.

من زێدە لە هەمووان لە ئادەم دەچم...!

وەک بڵێی خودا تۆی لە پەراسووی چەپم جیاکردبێتەوە؛

بەم جۆرە گەرەکمە بتخەمەوە شوێنی خۆت

وەک ملوانکە بە دڵما هەڵتبواسمەوە.

بەکورتی تۆ بەشێکی لە خۆم

وەرە خۆتم بدەوە با ببمەوە بەشەرێکی تەواو.

*****

ئەم هەموو تامەزرۆییە و ئەم ساقییە پێنەزانە

ئیهمالییە!

ئەم هەموو قسەیە و ئەم بێ گوێ و نەبیستانە

بێ ئومێدییە!

ئەم هەمووو جوانییە و ئەم پەچە ئەهریمەنە

دووژمنایەتییە!

ئەم هەمووو میهرە و ئەم وێڵکردنەم

نا دادپەروەرییە!

ئەم هەمووو گفتە و ئەم پیاڵە خاڵییەم

بێ هیواییە!

ئەم هەمووو خەمە و ئەم دڵە بچکۆلانەیە

نا یەکسانییە!

ئەم هەمووو ڕێگایە و ئەم نەهاتنەت

گیرخواردنە!

چ خۆشە تۆ بێیت و ببین بەیەک

بۆ نایەیی؟ ئیتر وەڕس نەبووی لەو هەموو نەهاتنە...!؟

بۆ بیرێک لەم دڵە غەم هەڵگرەم ناکەیتەوە؟

چەند ملیار چرکەی تر بژمێرم؟

چەند ملیۆن درۆی تر بۆ خۆم بکەم، و

چەند هەزار جاری تر ڕووحی تەحەمولکردن بەبەر

ئومێدا بکەمەوە؟

چەند سەد نامەی تر بنێرم؟

ئەو هەمووو ژمارەیە چەندجار بکەم پێم بڵێ؟

تا تۆ تەنها یەک جار بێیت.

دە بێ و لەگەڵ هاتنت؛

چاوەڕوانی بکووژە وخەم بسووتێنە و دڵ ئارامکە.

بەیەکەوە پەی بە جوانی و ژیان دەبەین.

بەیەکەوە بەرانبەر نائومێدی و کینە دەوەستینەوە.

وەک دوو مناڵ بازی بەژیان دەکەین و پێی

پێدەکەنین.

بەیەکەوە لەژێر سایەی دارگوێزە تەڕەکان دەنگی ڕووبار دەژنەڤین، و ئۆخژنی ڕووح هەست پێدەکەین.

بۆنی قژی تەڕی تۆ دەکەم، و بەیەکەوە گوێ بۆ گۆرانی خاتونەکەمی (عەدنان کەریم) هەڵدەخەین، چاو دەبڕینە چاوی یەکتر، تا ئەبەد...

ئەمڕا بۆ سەرمەدی و لەو دوونیاش لە بەهەشت شوکرانەی ڕەحمی ڕەحمان و حەمدی حەمید دەکەین.

ئاخ چ خۆشە ژێر ئەم دارگوێزەی خەیاڵی من!

من خانم و تۆ خانم

من باڵندەیەکم و تۆ ئاسمان

من بەلەمێکم و تۆ دەریا

من ئاوازێکم و تۆ میوزیک

من تۆم و تۆ تۆ

من دەبمە سەبسێتێک* لە هەموو سیفەتە جوانییە خودا پێدراوەکانت.

ئـاخ...

چ خۆشە تۆ بێیت و ببین بە یـەک

هـیـچ بۆشاییەک لە نێوانماندا نەمێنێت

هـیـچ هـیـچ.

---

* سەبسێت:- بەشێك، بەشێك لە کۆمەڵە شتێك.

دەفتەری ژیانم هەزارەها پەڕەی تەواوکرد...

بەڵام نەبوو بە کتێب

چون لە کۆتایی کتێبەکەمدا؛

من و تۆ بەیەک دەگەین.

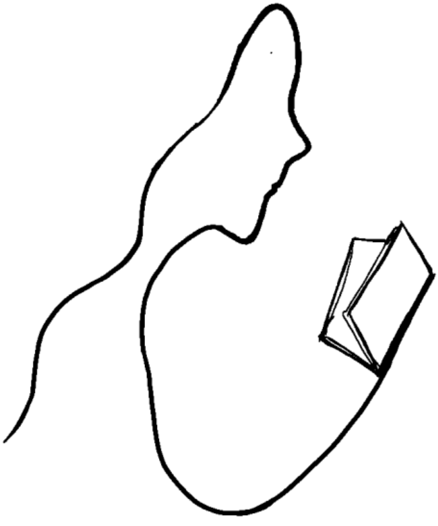

دەستکەوتنی خۆشبەختی زۆر سەخت نییە.

گەر تموحی گەورەت نەبێ.

بۆیە هەرکات خۆشبەخت نیم؛

بیردەکەمەوە کە تۆم دەوێت.

*****

بڕۆی تێکنابوو و بە تورەییەکی زۆرەوە؛

مەگەر نازانی ئەمڕۆ جەژنە؛

پیرۆزباییەکمان بە ڕەوا نابینیت؟

وتم شیرینێ مەرجی ئەم جەژنە بینینی مانگە؛

مەگەر من تا ئەو دەقەیە تۆم بینیووە؟

قەدی درەختەکان

دیوارەکانی مەڵکەندی

کورسییەکانی ناو زانکۆ

ئەشکەوتە تاریکەکە و

پەیژە دارینەکەی کۆڵەک،

تەنانەت نۆتی ناو مۆبایلەکەشم

کە دەچم دەستدەخەمە سەر ناوەکانمان؛

بە ڕووگرژی بە ڕوومدا هەڵەپڕژێن و داوای دەستی

تۆش دەکەن.

دە بێ جارێک، با ئەوەندە شەرمەزاریان نەبم.

بۆ خاتری **سورەتی مولک** جارێک بێ.

شەو لە خۆر ڕایکرد، خۆشیش لە غەم

خۆر لە شەو ڕایکرد، غەم لە خۆشی نا!

پرسیم لە غەم بۆ مایتەوە؟

وتـی:

خۆری زەوی دەرکەوتوو و ئاوابوو؛

بەڵام خۆری تۆ نە دەرکەوتوو و نە ئاوابوو.

من حەقی ئەوەم چییە مرۆڤ دەیان پێ بەرزبووە
یان مەیموون ئاسا و نیاندەرتاڵبووە

من دەزانم هەمووان خاوەنی دڵێکن کە
خۆشەویستی کێشی دەکات و دەڕوات لە
جەستەی کەسێکی تردا لێدەدات

ئەرێ بەڕاست دڵی من لە جەستەی کێدا
لێدەدات...!؟

وەک هەر نەوەیەکی ئادەم هەمیشە؛

مشتە گۆشتێک لە ژێر قەفەسی چەپی سینەم

بڵێسە و گڕوو دەگرێت، و داوای کەسێک دەکات.

نازانم چەوتە یان ڕاست!

بەڵام من ئەم چەوتەم؛

لە هەموو ڕاستییەکان لا ئازیزترە.

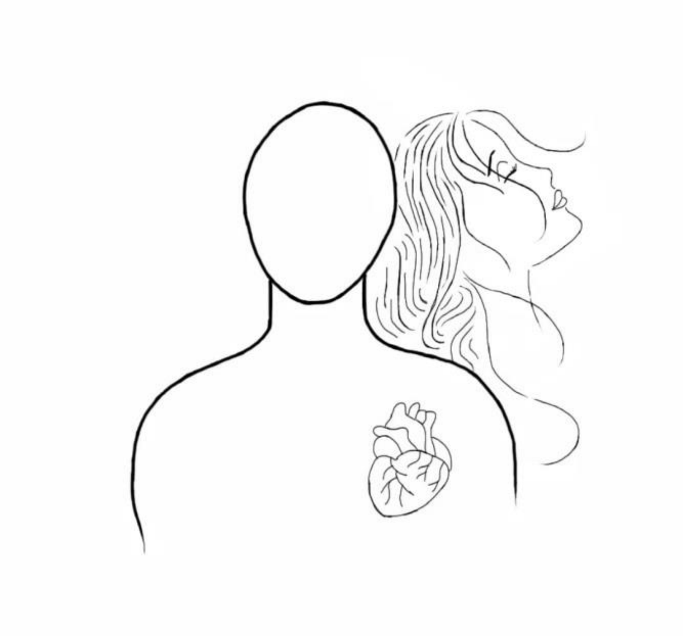

وەها لێوان لێو و پڕم

ئەترسم ڕۆژێ بڕژێم...!

وەک ڕێژنەی باران

وەک فرمێسکی دایکێک؛

کە کۆرپەکەی شەوە بردوویەتەوە.

هەمووان گیرۆدەین و
هەمان دەردمان هەیە؛
بەڵام دەرمانی هەر یەکەمان کەسێکی ترە

*****

هەندێکجار درووست نییە کە؛

مرۆڤ داواکاری زۆری هەبێت

کاتێک بەیانییان خەبەرت دەبێتەوە

مۆبایلەکەت دەکەیتەوە و دەبینی

بە نامەیەک بەیانی باشت لێکراوە.

لەبری داواکاری؛

هەوڵدە بکەرەکەت لەدەست نەدەیت.

لە پاسدا بیرم لە تۆ دەکردەوە...

سەرم بەرزکردەوە دەبینم؛

شوێنی مەبەستم تێپەڕ کردووە

بۆم دەرکەوت بیرکردنەوە لە تۆ؛

دەمبات بۆ شوێنێکی تر!

شوێنێک کە من نامەوێت بۆی بچم.

*****

لە خاکی نیمچە تەڕی ژێر باران و

لە سنەوبەرە تازە باڵاکردووە شێدارەکان

لە لاپەڕە ٤٥ی هەموو کتێبە پەڕبۆرە تازە لە چاپ دەرچووەکان؛

بۆنت دەکەم...!

دێڕی ناو کتێبەکان

قسەی باق و بریقی سیمینارەکان ،

دیمەنە سەرنجڕاکێشەکانی سینەما و

وتاری مەلا ئاینییەکان...

هیچیان ناتوانن کاریگەری درووستبکەن

لە سەر کەسێک کە؛

دڵی شکابێت.

*****

گوێ بۆ یاسا و نەریتێک ناگرم!

کە ڕێگرە لە بەرانبەر بەیەک گەیشتنمان.

نە "علمی غەیب"مان پێ بوو.

نە "سایکۆلۆجیست"ێکی گەورە بووین؛

تەنها بە سەیرکردنی چاوانی یەکدی دەدواین

ورد و درشتی ڕووداوەکانمان شیدەکردەوە

ئێستا کە لێرە نیت

وێڵ نیم بە دوای هەواڵتا!

وێڵم بە شوێن چاوەکانت.

*****

جانتاییەکی بچووک ئەکەمە کۆڵ؛

کۆڵێک گلەیی جێ ئەهێڵم و

نەختێک یادەوەری دەخەمە ناوی...

ئەمرایە بۆ یەکجاری سەفەر ئەکەم.

وەک تۆ چۆن منت ئیهمالکردووە؛

بەم جۆرە خۆمم ئیهمالکردووە

تەواو خۆم داتاشیوە لە خۆم

زۆر غەدر لە "م و من" دەکەم...

گشتی بووەتە "ت و تۆ"

ئەوەندە دێیتە ناو خەونەکانمەوە

"ئیبن سیرین"م خەتم کردووە

دلستان

دلستانم ئەمشەویش خۆت و یادگارییە
دڵفریودەرەکانت خستوویانمە بۆسەوە. حەزدەکەم
وەک فیلمەکان بەرپەنگەکان ببەزێنم، وەک
ئەندێشەیەک ڕێگای ئاڵۆز و تار و درێژی قڤ ئاسات
بگرمە بەر، بەر لە گەیشتنم یەکیەکی ئەستێرەکان

بهۆنمەوە و بیکەم بە ملوانکەیەک بۆ گەردنت، خەرمانی مانگت بۆ دابەزێنم و بیکەم بە کەمەربەندێ بۆ کەمەرت، تا دەگەمە لات دڵم بەردەوام زیکری تۆ بکات و نیگاری قامەتی سەرووت لە دیدەم دەنەخشێنم...

ئەوسا وەک ئێشکچی لە پەسیوێکی کۆڵانەکەتان دابنیشم تا زریوەی ئەستێرەکان لە خۆر ڕادەکەن، کازیوە بە چاوی پڕخوێنی سوورهەڵگەڕاوی مانگرتوو لە خەوم دەبینم، خوناوی سەر گوڵ و سەیروسەفای سەبا دەبینم کە چ بێڕەحمانە سەما بە گوڵ و نەونەمامەکان دەکات و دواتر جێیان دەهێڵێت!

ئەوسا کە دنیا ڕۆشنبووەوە بێمە بەردەرکی ماڵتان و بە زەبوونی و پڕئومێدەوە چاوەڕوانی هەڵهاتنی خۆرەکەی خۆم بکەم، گوڵێکی سوورتر لە دڵم تەڕتر لە لەعلی دەمت بۆ پێشوازیت ئامادە بکەم. بە زووبانێکی سادە پێت بڵێم:

ئەوەی گوزەرا و ڕابرد لە بیری بکە من ئێستاش گلەی لە زووبانم دەکەم کە بێ ئەمری دڵی کرد، و وتی: "دلستانم ڕێگەی ئێمە تا ئێرەبوو، تۆ لای من مردوویت!"

سەیرکە چ زەلیل کەوتووم و تاوانەکە دەخەمە ئەستۆی زووبانم. هەندێک جار لە قوڵایی خەمەکانم پێکەنین دامدەگرێت کە کردەوەی ڕابردووم بیردەکەوێتەوە، بیردەکەمەوە مردنیش توانای زاڵبوونی نییە بۆ لەدەستدانی تۆ ئیتر چۆن تۆ لای من مردوویت، مردنی تۆ لە پڕۆتۆکۆڵی ژیانمدا گەورەترین پەرجوو بووە، نەک خۆم تەواوی عالەمی دڵیش باوەڕ بەم پەرجووە ناکەن.

ئەمرا درێژەی نادەمێ و دەڵێم: زۆر زیاتر لە جاران خۆشم دەوێیت ئێستا عاشقت بووم، زیاتر لەوەی دڵت پڕی دەکات سەیلی ئەسرین دەڕژێنمە دڵت!

بەم کردەوانە دەترسم دلستانم دڵت پڕبێت و تۆش وەک من ئەسرین بەچاوانت بێتەخوارێ، ئەم دوو دێڕەمت بیرکەوێتە کە دەڵێت؛

"کە دڵ لە شەڕابی خەیاڵت پڕدەبێت

ناچارە چاوم ئەم شەڕابە بڕێژێت

سا بۆ ئەوەی خەلاسیکەم ئەم شەڕابە

ئەبێ پڕ بەدڵ بگریم و خەلاسیم بێت."

دەترسم باسی ئەم هەموو قورسایی و گرانی و ماخولیای هیجران و فیراقت بۆبکەم دڵی ناسک و خەمنەدیوەی تۆ توانای هەڵگرتنی نەبێت دلستانم.

گەر بزانی تۆ لای من چەند فەروغلیقای و چەند سەوداسەرم بێ بوونت، هەرگیز لە خۆت خۆشنابیت هەست دەکەی چ بێهەست و بێمرووەتی، حەزدەکەی وەک کاری هەمیشەیی من تەنیا بیت، تاسەی خوێندنەوە و ژنەڤین لە شعرەکان دەکەیت و ئەو دێڕەی (فروغ)ت دێتەوە یاد، بێ ئەوەی بتهەوێت دەیڵێیت و دەیڵێیتەوە؛

"وەکو مانگ پڕم لە تەنیایی

وەکو بیابان خاڵیم لە ژیان"

دەتهەوێت لە سیاشەودا لە دەیجوور و لە یەڵدادا لە بەردەم شوعلەی مۆمێکدا بە کوڵ بگریت و هەنسکت تێکەڵ بە دەنگی تەنیایی بێت، حەزدەکەی سیمورغێک بنێریت تا بە سرووشکی کەلالەی دڵم سارێژ بکات، کە نەشتەری مووژە و خەدەنگی نیگات شێوەی دڵمی وەک نیگارێک شێواندووە "وەک بڵێی بەرقی عیشی بەرکەوتووە" لێی ورد ببەوە بزانە چەند شێوەی دەکات!

بەردەوام چاوەڕوانی ئەو سیمورغەبووم دلستانم تەنانەت ئەم شەویش بەر لە خوێندنەوەی چیرۆکەکەی (ژولیا و دەستنووسەکەی مەولانا خالید)* کە تەواوی ژیانم وەک توانا ژێرەوژوور بوو و گۆڕدرا، بە نامە کۆنەکەی مەولانا و ڕوونکردنەوە

---

*ژولیا و دەستنووسەکەی مەولانا خالید:

کتێبێکە لە نووسینی "توانا ئەمین" کە بەشێکی باسی ژیان یان خەیاڵێکی نووسەر خۆیەتی، و ئەوی تر دەستنووسێکی کۆنی ٢٠٠ ساڵ لەمەو پێشە کە لە قورئاندێکدا جێماوە لە حەلەب، و دەقی دەستنووسەکە باسی ئامۆژگاری و سەرنجی مەولانا خالید دەکات بۆ سۆفییەکی عاشق بە شێوەیەکی وەها جوان ڕوونکردنەوە لەم بابەتە و عەشق دەکات بیرکردنەوەی هەمووان دەگۆڕێت و ڕووە ڕاستییەکەی عەشقت نیشان دەدات.

سەرنجبەرەکەی توانا تێگەیشتم کە "عەشق واتا؛ هیجران، فیراق، خەم، چاوەڕوان، نەگەیشتن" نەوەکو خۆشی و ویساڵ ودەستلەملانی کردن، جوانی عیشق خۆی لەوەدایە و گەیشتن تەواوی خەیاڵە جوانەکان تێکدەدات لە قالبی عیشق دایدەماڵێت بۆ خۆشەویستی و هەوەس.

ناوازەیی عەشق؛ نەگەیشتنی عاشق بە مەعشوقە، چونکە لە بنەڕەتدا مەعشوق هەر عاشقە! تاکە شت کە گرنگە وجوود و مانەوەیەتی لە دڵدا و بەس.

دلستانم لەوانەیە وەک باڵندەی چوارەم** لە عەشقی حەقیقی تێنەگەیشتبم، بەڵام دەزانم تاسە و ئارەزوو و ئەندێشە لە پایە سەرەکییەکانی و ئێستاش وجوودت بۆ من گرنگترین شتە لە ژیاندا، هەرگیز هەوڵی گەیشتن بە تۆ نادەم چونکە دەمەوێت عیشقەکەم بەردەوام بێت...!

بۆ هەمیشە و سەرمەدی و لەو دنیاش هەر تۆ مەعشوقمی دلستانم...

**باڵندەی چوارەم چییە؟

چیرۆکێکی جوانی چوار باڵندەیە کە ویستوویانە لە ئاگر تێبگەن، لە ئەنجامدا؛

یەکەمیان سەیری ئاگرەکە دەکات دەڵێت: ئاگر ڕووناکییە

دووەمیان نزیکتر دەکەوێتەوە و دەڵێت: ئاگر گەرمییە

سێیەمیان نزیکتر دەکەوێتەوە و دەڵێت: ئاگر سووتێنەرە

چوارەمیان ئەچێتە ناو ئاگرەکەوە تا گیان دەدات و ناگەڕێتەوە، بەڵام بەس ئەویاز لە ئەسڵی و ڕاستی ئاگر تێدەگات.

لێرەدا من بەو بیرە نیووەناچڵەی خۆم لێکچواندنێک دەبینم لەم بابەتە بە ئەڤیندارییەوە، بەشێوەیەک...

یەکەمیان؛ حەز و خولیا و هەوەسی ئاسایی مرۆڤن و تەنها بە چاو حوکمی دەکەن

دووەمیان؛ خۆشەویستییە و کەمێک گەرمی دەبەخشێت و بیر دەچێتەوە بە تێپەڕبوونی کات.

سێیەمیان؛ عەشقە کە تووشی سووتانت دەکات و زۆر ئەستەمە بیر چێتەوە.

چوارەمیان؛ فەنابوونە کە کەمترین کەس پێی دەگەن و ژیانیان لە پێناو تەنها ئەم شتە تەرخان دەکەن، تاوەکو تیایدا قاڵدەبنەوە تیایدا.

هەرکات بیر دەکەمەوە؛

بەرانبەر ژیان مردن وەستاوە

خەم دام دەگرێت

دەترسم ئەمڕۆ کۆتایی ژیانم بێت و

نەتوانم زیاتر خۆشم بووێیت.

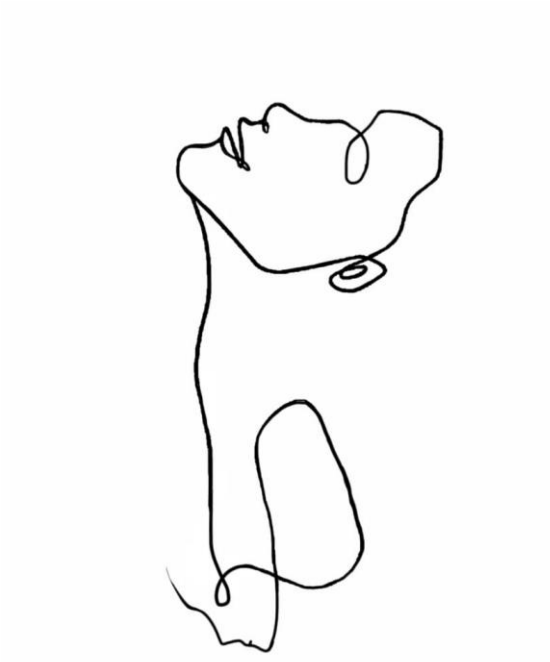

کە هەوری ڕەشی ئەهریمەن

بەری مانگ دەگرێت؛

سروشکی من دەڕژێت و

ناخم هاواردەکات.

بە جۆرێک چاوم عاشقی ڕەنگ و

گوێم هۆگری دەنگی بووە.

هێندە ناوازە دەمم وەسفی دەکات؛

دڵ کڵپە دەکات...!

غیرەی لێپەیدا بووە.

دێم بەشوێنتا؛

گەر پێشت نەگەم...

لانی کەم لێت نزیکتر دەبم.

*****

سەرت لە لۆجیکی دونیاش شێواندووە...

چۆن دەکرێ بینینی چاوی ڕەشت؛

دەست پێکی هەڵهاتنیترووسکایی بێت!

لە بەردەم پەنجەرەکەمدا دانیشتووم

تنۆک تنۆک باران دەبارێت

ئەمە سەیر نییە!

سەیر ئەمەیە وا بانگی بەیانیدا،

من لەسەر مێسینجەرەکەت

چاوەڕێی نامەیەکتم...

بێ بێ لەبەر دڵی من نا!

لەبەرگریانی ئاسمان بۆحاڵم و

پێکەنینی ئەوکاتژمێرەی بەرانبەرم وێستاوە.

ئەوشەوەی دوو مانگت لێوە دیاربوو؛

قەدری بگرە و سوپاسگوزاربە.

بزانە تۆ خۆشبەختترین مرۆڤی لەم ساتەدا.

ئێوارەیەک بێ

بۆ من و خەڵکی بسەلمێنە؛

دوای هەر ئاوابوونێک

هەڵهاتنێک هەیە.

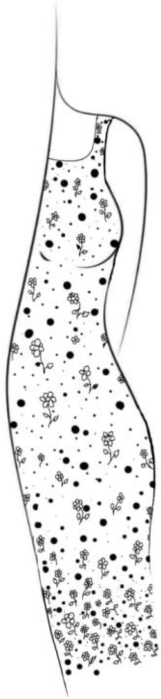

من و تۆ لە هەمان قوڕین

با نەهێڵین؛

ئەوەندە وشک ببین، ئەوندە بچوک ببینەوە

ببین بە خۆڵ.

دەنا دواتر بە ڕووبارێک فرمێسک نەبێ

نابینەوە بە قوڕ، تا ببینەوە یەک!

با قەدری ئەوە بزانین کە خوا پێیداوین.

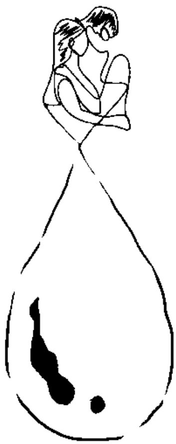

لە کاتی ماڵئاواییدا

لە دوا دیدارەکاندا؛

وشەکان

دەبن بە گاڵتەجاڕ

چاوەکان

خێریان پێدەشێت.

هەموو ڕووناکییەکان خامۆشن...

نازانم ئەم نوورە چییە؟

دوونیا ئارام و بێدەنگە...

نازانم ئەم ترپە ترپە چییە؟

وەرزی سارد و زستان...

ئەی ئەم گەرمییە چییە؟

هەڵسا لە خەو وتی:

ئەزانی لە باوەشتا زۆر ئارامم

لەو ڕۆژەوە لەم باوەشەدا دووعادەکەم؛

خودا بۆ ساتێکیش بێبەری نەبم لەم بەهەشتە.

هیچ هێزە کێشکردنیکی ئەستیرە و گالاکسییە

زەبەلاحەکان

ئەوەندەی چاوەکانت

منییان کیش نەکرد...

ئەو کاکێشانەی لە من دایە

لە گەردوندا جێی نابێتەوە!

لێرە نیت

ئەریَ دڵ بۆ ئاوا ماتومەلوول کەوتووی؟

ئەریَ فکر بۆ ئاوا بێچار ڕۆیشتووی ؟

لەم شەوە دەیجور و یەڵدایە قژ ئاسا ییەدا

لۆمەی دڵ یا فکر، بۆ پاساوی دیدەی بێ خەو.

بێتاقەت نیم

بێزاریش نیم

گلەییش ناکەم

تەنها زیاتر لە زۆر وەڕەزیتم کردووە

وەڕەزی تۆ و؛

ڕۆژانێک کە ئەمڕۆ و چەندان جاری دی وەک ئەمڕۆ خەریکبم بۆم نانووسرێتەوە.

خامە ترس دایدەگرێت، و پەڕە ناتوانێت ئەمانەتی ئەم ڕۆژانە لە خۆبگرێت. بۆ چما ئەم ٣٤ پیتەش ئەتوانن ئەم ڕۆژانە پێناسکەن؟ نا جوانکیلەکەم تەنها من و تۆ قەدری ئەوی دەمێ دەزانین و جڵەوی بەدەستەکانی خۆمان نەبێت ڕاگیر نابێت.

ئەفسووس کە لێرە نیت، تا ڕۆژێک و یادگارییەکی دی بخەینە چوارچێوەی یادگارییەکانمان، و بە دیواری ماڵی دڵمان هەڵیواسین.

ئەفسووس کە دەبێت وەک چەندان شەوی دی بەرانبەر ئاسمان ڕابکشێیم و چاوم لە دوای ڕاشکانی نەیزەکەکان بێت، تاوەکو ئاواتی سەرمەدی بوون لەگەڵتدا بخوازم.

ئەفسووس کە لێرەنیت جوانکیلەکەم تا پێت بڵێم ئەز چەند سەودازەدەم بێ بوونت، چ خەیاڵاتێک لە بواری هزرم گوزەردەکەن، دڵم چەندە گرمۆڵە و تەنگە و تەنگم پێهەڵدەچنێت.

ئەفسووس

ئەفسووس

ئەفسووس

لێرەنیت تا دەمم بنێم بە گوێچکەی چەپتدا، و زۆر بە دەنگێکی نەرم و یەکجار لە ناخەوە پێت پێژم؛

خۆشتمدەوێ...

دەنگیشم خۆش نییە...

تا هەمیشە ئەم دێڕەی گۆرانییەکەی شەجەریانت

بۆ بڵێم؛

(من از روز ازل   دیوانه بودم   دیوانه روی تو)

تۆش گوێگرێکی باش نەبوویت...

تا گوێبستی ئەم دڵەم بیت و

لە گەڵما بمێنیتەوە تا ئەبەد.

*****

بۆ ئەوەی بۆمی دەرخات

چەندە درێژە شەوی یەڵدا؛

ئەم شەو نەهات...

لە چاوەڕوانیدا جێمی هێشت.

- ئێستا پێم ناڵێی بە تەمای چیت؟

- تۆ

- ئەزانم من بەڵام چۆن چۆنی؟

- هەموو شتێک بۆکات جێدێڵین.

- کێ دەڵێ کات لەگەڵ ئێمەدا دەبێت؟

- خودا سوێندی بە کات خواردووە

کەوایە هەرگیز نا ئومێد مەبە.

*****

هەموو شادییەکانم

دەگەڕێنمەوە بۆ سەر چاوەی "تۆ"...

نازانم ئەم سەرچاوەیە

بۆ قوومویێ لە کانیاوی شادییەکانیم ناداتێ؟

تۆ بوویتە کارەکتەری ڕۆمانی ژیانم

سیناریۆکەشی خۆت دەینووسی

بەڵام من دەبم بە فیلمەکەی!

کەچی ئێستاش ئەوەندەی لە تۆدا...

لە چاوی تۆدا خۆم دەبینمەوە؛

ڕێک بەم ئەندازەیەش پەستم لە خۆم.

*****

نیو سەدەی تریش ١٤ ی ٢ بێت

گوڵت بۆ ناهێنم.

چونکە حەزدەکەم هەر بە دزییەوە؛

خۆشم بووێیت.

شەیتانیشم خۆشدەوێت...!

کاتێک هەر شەوەی دێتە خەوێکمەوە و

خۆیم لێدەکات بە تۆ.

*****

"هەرگیز باوەڕم بە ئیلهام نەبووە"

تەنها کاتێک.

تۆ دەبینم، و بیر لە تۆ دەکەمەوە؛

باوەڕم بەم قسەیەی خۆم نامێنێت.

گەر بزانم لە قیامەتدا
نیازی دیدارت هەیە؛
نەک گلەیی ناکەم...
دوو تەمەنی تریش قەرز دەکەم و
هەمووی لە چاوەڕوانیتدا سەرف دەکەم.

*****

لە پەڕەیەکی سپی
بە جافێکی شین
شینی پەڕەکانی ژیانم دەنووسمەوە

من لە دار دەچم...

بمسووتێنە

دەبمە خەڵوز؛

تا بسووتێم بۆت جارێ تر

بمشکێنە، بمکە دەیان پارچە؛

دەبمە ترومپا و جێ خەوەکەت

بمخە ئاوی گەرمەوە، بمکوڵێنە؛

سەر کەچ دەکەم، دەبمە گۆچان

دەستت دەگرم تا دوا هەنگاو.

لەناو ئەو قەرەباڵغییەدا
تەنیام

لە دەرسەکانم دواکەوتووم

"**Homework**" ی دنیا بەسەرمدا کەوتووە

ناچمە دەرسەکانم... وێڵم بەشوێن هەواڵێکی تۆدا پێیدا گوزەرکەی، خۆ ئیشی من هەر ئەوە بووە...

Homework:- ئەرکی ماڵەوە، ئەرکی خوێندن

ئاخر چۆن دەتوانم گوێ لە**"Geometry"**ی

بگرم و مامۆستا بڵێت: (دوو هێڵی تەریب بەیەک

ناگەن)، لەولاوە

(**Function**) ێک شیکاربکەم کە ئێستا ناتوانم ئەم هەموو کێشەیەی خۆم یەکسان بکەم بە سفر! کەسێک هەیە بتوانێت ئەمەم لەگەڵ بکات...؟
کەسێکم پێویستە دڵم بداتەوە، بۆ ئەم مەبەستە خۆم دەکەم بە قەرەباڵغیدا، هەمووان دەدوێنم. خۆم لەم دنیا گەوجە گێل دەکەم و دوای وچانێک؛ کچێک دەبینم بۆنی خەنەکەی تۆ لە قژی دێت کچێکیتر بۆنی ڕۆیاڵی داوە لە خۆی؛ من ئاخێک هەڵدەکێشم و مچوڕکێک بە گیانمدا دێت، دووبارە تۆ دەکەویتەوە زەینی پوچمەوە و لە ناو ئەم قەرەباڵغییەدا تەنیا و دەستەودامان دەکەوم، دەڵێم دەبێت کەی جارێکیان کچێکیان خۆت دەرچیت و ئارەزووەکانم تێربکەیتەوە "وەک کانییەکی وشکبوو گەش بژییەمەوە."

Geometry :- **ئەندازیاری**　　Function :- **نەخشە**

ئێستاش کە ئەم دێڕانە دەنووسم بیر لەوە
دەکەمەوە کە ڕۆژێک یەکترمان بینییەوە؛
دەتوانیت ددان بە خۆتدا بگریت و ڕەنگی پەڕیو و
زەینی زەبوون و دڵمم نەدەیتەوە...!؟

ماوەیەکە کۆڵانەکەتانم تەرک کردووە...
کە گوڵەبەڕۆژەکان پشت بکەنە خۆر؛
خۆر ڕووی هەڵهاتنی نامێنێت!

لە چاوەڕوانیدا

قژ سپی و

چاو کەم حوکم و

پشت کوڕ دەبێت.

کام گەڕانەوە دەتوانێت

گەنجمان بکاتەوە؟

*****

من ڕۆژانە؛

بیست و چوار کاژێر بیرت دەکەم...

لە دڵمدا لە ئەحواڵت دەپرسم

"دڵ و گیانم دە تۆش

یەکجار بپرسە"

دڵۆپ دڵۆپ ئەو بارانانەی تەڕیانکردین؛

ئێستا لەم وشکە ساڵی بێ تۆییەدا...

تنۆک تنۆک بە چاوانما

بەسەر یادگارییەکانماندا دەبارن.

*****

ئەڵێن گوایە نەزەر شتت بیردەباتەوە.

دەی وەرە با من ئەوەندە سەیرتبکەم؛

هەتاوەکوو هەموو شتێکم بیربچووتەوە...

تـۆ نەبێت!

ئەو مقەستەی قژتی پێدەبڕیت؛

هەر قژت نا...!

تەمەنی منیش کورت دەکاتەوە.

*****

با بۆیە هەڵدەکات...

تا لە بری من؛

خۆی بخزێنێتە ژێر جلەکانتەوە.

لەم بێتۆییەدا؛

نە "ئیزڕائیل" گیانمان دەکێشێت

نە "ئیسڕافیل" فوو دەکات بە نەفخی سوڕا.

*****

کە جگەرە دەکێشم؛

هیچ بیانویەکم نییە و

پاساویش ناهێنمەوە...

بەڵام بێ تۆ چی لە تەندرووستییەکی باش و

تەمەنێکی درێژ بکەم!؟

لێرەوە دەست لە نووسینەکانم هەڵدەگرم...

تا تۆ بە چەپکێ ئیلهام دێیتەوە و

قاپی ژیان بەڕوما واڵا دەکەیتەوە.

لە کۆتاییدا

بێکۆتا

خۆشمدەوێی.